

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819200540
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6819200540.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci žalobcu: O. H., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. XXX/XX, XXX XX V., zastúpený JUDr. Petrom Petríkom, advokátom so sídlom Ruttkaya Nedeckého 12, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, sídlo Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, o ospravedlnenie a zaplatenie 5.000,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu zamieťa.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou 18.03.2019 domáhal proti žalovanému zverejnenia ospravedlnenia na úradnej tabuli žalovaného na pobočke v meste V.U. a zaplatenia 5.000,- Eur s prísl. na tom skutkovom základe, že žalobca bol 23.08.2018 ustanovený do funkcie finančného hospodára K. N. M., s ktorou je spojená aj povinnosť byť disponentom bankového účtu spoločnosti zriadeného u žalovaného. Žalobca sa preto v mesiaci október 2018 dostavil na pobočku žalovaného v meste V., kde požiadal o zriadenie dispozičného oprávnenia k predmetnému bankovému účtu spoločnosti. Žiadosť žalobcu bola zamietnutá bez uvedenia konkrétnych dôvodov, čo žalobca považuje za diskrimináciu svojej osoby.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne podaním z 03.04.2019 tak, že žalovaný nie je povinný akceptovať splnomocnenie na nakladanie s prostriedkami na peňažnom účte alebo pokyn na zriadenie disponentského oprávnenia k účtu, ak má akékoľvek dôvodné pochybnosti, že splnomocnená osoba nie je dostatočne dôveryhodná alebo má podozrenie, že by mohlo dôjsť k nakladaniu s peňažnými prostriedkami, ktoré by mali byť určené na spáchanie trestného činu, pochádzajú z trestnej činnosti alebo z účasti na trestnej činnosti. Žalovaný je povinný aj podľa zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti vykonávať vo vzťahu k svojim klientom náležitú starostlivosť. Dôvodom neakceptovania žalobcu ako disponenta na bankovom účte poľovníckej spoločnosti bola negatívna informácia o žalobcovi, o ktorej mal žalovaný v čase rozhodovania vedomosť a ktorú žalovaný zohľadňuje pri svojom rozhodovaní, či je konkrétna osoba pre žalovaného ako banku akceptovateľná z pohľadu posudzovania a znižovania možných rizík pre žalovaného ako banku a zabezpečenia ochrany klientov žalovaného. Podľa názoru žalovaného v tomto prípade existovala dôvodná obava, že by žalovanému ako banke alebo jej klientovi mohla vzniknúť škoda, v prípade, že by žalovaný akceptoval žalobcu ako osobu, ktorá môže nakladať s peňažnými prostriedkami klienta žalovaného. Žalovaný si plnil svoju zákonnú povinnosť predchádzať škodám, ako aj povinnosť konať obozretne a s vynaložením odbornej starostlivosti v zmysle zákona o bankách (§ 27) a zákona č. 297/2008 Z. z. Žalovaný by nepostupoval pri osobách v obdobnej situácii ako je žalobca inak, teda nejde o konanie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii. Postup žalovaného bol

objektívne primeraný a nevyhnutný na dosiahnutie oprávneného záujmu žalovaného ako banky konať pri výkone svojej bankovej činnosti obozretne s cieľom minimalizovať riziká vzniku škody. Žalovaný pristupuje k posudzovaniu každého potenciálneho klienta na základe rovnakých kritérií, preto neporušil vo vzťahu k žalobcovi zásady antidiskriminačného zákona a rovnaký postup žalobca uplatňoval aj v ďalších prípadoch. Negatívne informácie zohľadňované žalovaným o osobe žalobcu doplnil žalovaný ďalším písomným podaním z 18.04.2019 tak, že týmito boli (i) prebiehajúce súdne konanie v trestnej veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica naposledy pod sp. zn. 5Tk/1/2018 (pôvodne sp. zn. 6T/154/2010), kde je žalobca obžalovaný z trestného činu úverového podvodu, (ii) odsúdenie žalobcu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/243/2000 za trestný čin podvodu, a (iii) žiadosť odboru kriminálnej polície OR PZ SR Revúca v súvislosti s podozrivými prevodmi finančných prostriedkov vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zápisnica z ustanovujúcej členskej schôdze č. I. 16, e-mail č. I. 19, výzva č. I. 20, odpoveď č. I. 21, všeobecné obchodné podmienky č. I. 42, kópia vkladnej knižky č. I. 79, rozsudky č. I. 90-97, trestné oznámenie č. I. 98, výpoveď vkladnej knižky č. I. 103, vkladné knižky, určenie spôsobu nakladania s vkladom a úradný záznam č. I. 110-112 (originály v prílohovej obálke č. I. 109), rozsudky č. I. 151, 154-169, 182-189, a č. I. 226, záznam žalovaného o produktoch žalobcu č. I. 172, kópia časti obžaloby č. I. 173, pripojenými spismi OR PZ SR Revúca Č.:Q.-XXX/KP-V.-XXXX (z neho žiadosť o poskytnutie údajov, zápisnica o výsluchu žalobcu a uznesenie o prerušení č. I. 194-202) a Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/40/2009 (z neho rozsudok a doručenka č. I. 244-260), zmluva o osobnom účte č. I. 208, a výsluchom svedkov: G. H., Z. I. Š., M. Ž.. Na základe vykonaného dokazovania, s prihliadnutím k obsahu vyjadrení účastníkov konania v ich písomných podaniach a na pojednávaní vo veci, súd zistil nasledovný skutkový stav:

4. Na ustanovujúcej členskej schôdzi neziskovej organizácie K. N. M. konanej dňa 23.08.2017 bol žalobca ustanovený do funkcie člena výboru - finančného hospodára. Žalobca už v minulosti bol klientom žalobcu, keď v dobe od 28.05.1997 do 04.11.2004 bol majiteľom a disponentom bežného účtu a v dobe 03.06.2002 do 31.03.2008 bol disponentom na bežnom účte, ktorého majiteľom bola manželka žalobcu. V presne nezistený deň v mesiaci október 2018 žalobca požiadal na pobočke žalovaného v meste V. o zriadenie práva disponovať s bankovým účtom K. N. M.. Zamestnanec žalovaného V. M. e-mailom z 31.10.2018, ktorého žalovaným spochybnená pravosť nebola v priebehu konania vyvrátená, odoslal informáciu o tom, že pre žalobcu neumožňuje žalovaný zriadiť žiadny produkt, ani dispozíciu žiadnym účtom. Na žiadosť žalobcu žalovaný v zastúpení tzv. ombudsmanom oznámil žalobcovi s odkazom na bod 1.6 všeobecných obchodných podmienok, že žalobca nemá nárok na poskytnutie bankového produktu a žiadosť žalobcu o zriadenie práva disponovať s účtom žalovaný neakceptuje bez uvedenia dôvodu. Dôvodom, pre ktorý žalovaný odmietol žalobcovi zriadiť právo disponovať s účtom, boli informácie o (i) prebiehajúcom súdnom konaní v trestnej veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica naposledy pod sp. zn. 5Tk/1/2018 (pôvodne sp. zn. 6T/154/2010), kde je žalobca obžalovaný z trestného činu úverového podvodu, (ii) odsúdenie žalobcu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/243/2000 za trestný čin podvodu, a (iii) žiadosť odboru kriminálnej polície OR PZ SR Revúca v súvislosti s podozrivými prevodmi finančných prostriedkov vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu. Na základe uvedených troch skutočností žalovaný osobu žalobcu vyhodnotil ako rizikóvu z pohľadu poskytovania bankových produktov a žalobcovi odmieta poskytovať svoje služby, k čomu došlo aj opakovane na pobočke žalovaného v meste Banská Bystrica v Europa SC, kde bola z rovnakých dôvodov žalobcovi zamietnutá žiadosť o zriadenie vkladnej knižky v presne nezistený deň.

5. Žalobca bol v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pôvodne pod sp. zn. 6T/254/2010 v súčasnosti pod sp. zn. 5Tk/1/2018 spoločne s ďalšími osobami (medzi inými aj spoločne s P. F., F. U. a svedkyňou M. Ž.) obžalovaný z trestného činu úverového podvodu podľa § 250a Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom zo skutku, ktorého sa mal dopustiť žalobca, je poškodeným ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s., a žalovaný bol poškodený inými skutkami ostatných spoločne obžalovaných osôb - napr. aj svedkyňou M. Ž.. Žalobca bol v uvedenom konaní rozsudkom zo dňa 29.05.2019 opakovane uznaný vinným, rozsudok zatiaľ nie je právoplatný.

6. Informáciu o odsúdení žalobcu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/243/2000 z 22.01.2001 pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. k trestu odňatia slobody 10 mesiacov so skúšobnou dobou do 15.02.2003 a k trestu zákazu činnosti vykonávať súkromno-podnikateľskú činnosť na 2 roky žalovaný získal z kópie odôvodnenia obžaloby vo veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica pôvodne pod sp. zn. 6T/154/2010, ktorá bola doručovaná aj žalovanému ako jednému z poškodených v uvedenej trestnej veci. Odôvodnenie obžaloby obsahuje aj informáciu o tom, že žalobca sa v skúšobnej dobe osvedčil k 10.11.2003 a hľadá sa neho akoby nebol odsúdený.

7. OR PZ SR v Revúcej listom zo dňa 06.03.2013 požiadalo žalovaného o poskytnutie údajov týkajúcich sa bankového tajomstva - okrem iného aj čísla účtov s uvedením dispozičných oprávnení a zaslanie výpisov z účtov, pričom medzi inými osobami sa uvedená žiadosť vzťahovala aj na žalobcu a jeho manželku. Zo skutočností uvedených v obsahu tejto žiadosti vyplýva, že vyšetrovateľ sa zaoberal podozrením zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., ku ktorému malo dôjsť tak, že vyasfaltovanie plochy nádvoria pred budovami, ktoré žalobca užíval ako skladové priestory, si žalobca objednal prostredníctvom tretej osoby u spoločnosti J. N.. V.. Q., ktorej cena diela zaplatená nebola. Žalobca bol v uvedenej trestnej veci vypočutý v procesnom postavení svedka, pričom trestné stíhanie bolo prerušené uznesením vyšetrovateľa zo dňa 19.09.2013, lebo sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe.

8. Svedkyňa M. Ž. dňa 16.05.2019 na pobočke žalovaného v Rimavskej Sobotke požiadala o zriadenie vkladnej knižky, jej žiadosti žalobca vyhovel, hoci bola rovnako ako žalobca obžalovaná v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 6T/154/2010 z trestného činu úverového podvodu za dva skutky, pričom na rozdiel od žalobcu ona bola už aj právoplatne odsúdená a jej odsúdenie zatiaľ nebolo zahladené a stranou poškodenou konaním svedkyne je práve žalovaný. Dňa 19.06.2019, po pojednávaní vo veci 21.05.2019, žalovaný rozhodol o zrušení vkladnej knižky výpoveďou, čo odôvodnil zistením, že svedkyňou deklarovaný účel zriadenia tejto vkladnej knižky bol len predstieraný. Žalovaný ako dôvod svojho rozhodnutia povolil zriadenie tejto vkladnej knižky uvádzal informácie zistené z vyjadrenia svedkyne M. Ž. poskytnutého pri podaní žiadosti o zriadenie vkladnej knižky, že účelom jej zriadenia je sporenie pre dve maloleté deti svedkyne vo veku 2 a 18 rokov, pričom vklady mali vykonávať svedkyňa a jej matka. Tieto skutočnosti sú potvrdené aj výpoveďou svedkov G. H. (vybavovala žiadosť svedkyne M. Ž. na pobočke) a Z. I. Š. (zamestnaná na odbore operačné riziko a prevencia podvodov žalovaného a participovala na rozhodnutí o povolení zriadiť vkladnú knižku pre M. Ž.), ktorí sú zamestnancami žalobcu, ako aj samotnej M. Ž.. Z výpovedí svedkov tiež vyplynulo, že aj svedkyňa M. Ž. patrí medzi tie osoby, o ktorých žalobca eviduje informáciu o protiprávnej činnosti, ktorú zvažuje pri rozhodovaní o tom, či budú takejto osobe produkty resp. služby žalovaného poskytnuté. Rovnako ako v prípade žalobcu, aj v prípade svedkyne M. Ž. pracovníčka pobočky nebola oprávnená uzatvoriť so svedkyňou vkladnú knižku priamo, ale bola povinná kontaktovať oddelenie operačné riziko a prevencia podvodov. Na základe svedkyňou poskytnutých informácií potom žalovaný prehodnotil negatívnu informáciu o svedkyňi a umožnil jej zriadenie vkladnej knižky na účel sporenia pre maloleté deti.

9. Žalovaný dňa 11.11.2019 umožnil osobe S. H. Y. uzatvoriť zmluvu o osobnom účte, hoci tento bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/40/2009 uznaný vinným z viacerých skutkov kvalifikovaných ako trestný čin úverového podvodu podľa § 250a Trestného zákona č. 140/1961 Zb., kde skutkom č. 1 spáchaným S. H. Y. v štádiu pokusu bol poškodený práve žalovaný; uvedený rozsudok bol žalovanému doručený 30.06.2016. Podľa písomného vyjadrenia žalovaného č. I. 235 túto informáciu o tejto osobe žalovaný vo svojej databáze nevedie, pretože nebola postúpená oddeleniu operačného rizika a prevencie podvodov.

10. Žalovaný na základe žiadostí osôb I. G. (22.05.2019) a N. H. (18.06.2019) umožnil zriadenie vkladných knižiek a osobe K. K. (18.06.2019) umožnil zriadenie práva disponovať s vkladnou knižkou N. H., pričom aj I. G. aj K. K. sú osobami opakovane odsúdenými pre rôznu trestnú činnosť hlavne majetkového charakteru, okrem iného aj pre podvody resp. úverové podvody. Z vykonaného dokazovania však nevyplýva, že by poškodenou stranou (buď priamo alebo jedným z viacerých poškodených) v trestných konaniach vedených proti týmto osobám bol aj žalovaný.

11. Žalovaný z rovnakých alebo podobných dôvodov ako v prípade žalobcu odmietol poskytnúť svoje služby aj ďalším osobám uvedeným v písomnom podaní č. I. 87, často iba na základe vlastného podozrenia žalovaného z možného pokusu o úverový podvod získaného na základe interného šetrenia žalovaného (t.j. bez toho, aby tieto osoby boli obvinené, obžalované alebo odsúdené), v niekoľkých prípadoch aj z dôvodu prepojenia na osoby právoplatne odsúdené za úverový podvod a tiež z dôvodu prebiehajúceho trestného stíhania aj neprávoplatne skončeného. Medzi týmito osobami sú aj P. F. a F. U., obžalovaní spoločne so žalobcom a svedkyňou M. Ž.. F. U. žalovaný odmietol zriadiť podnikateľský účet a to už 23.08.2017, teda bez zjavnej súvislosti s vedením tohto súdneho konania. P. F. žalovaný odmietol otvoriť osobný účet 22.05.2019, nebolo však preukázané, že iba pod vplyvom tohto súdneho konania, skôr ide o prejav toho, že všetky osoby, ktoré boli obžalované v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 6T/254/2010 má žalobca zaradené do svojej databázy osôb, ktorým služby v zásade neposkytuje. V tomto písomnom podaní žalobcu sú uvedené len spätne zistené prípady, osobitnú evidenciu odmietnutia služby žalovaný nevedie. Z vyjadrení žalovaného a z výsluchu svedkyne Z. I. Š. bolo zistené, že žalovaný má vytvorené osobitné interné pravidlá, ktoré platia rovnako pre všetkých

klientov. Na základe týchto pravidiel žalovaný zaznamenáva všetky informácie, ktoré získa z trestných konaní, ktorých sa zúčastňuje ako poškodená osoba, alebo kde vystupujú ako poškodené osoby iné banky a žalovanému sa takáto informácie dostane do dispozície. Takto získané informácie žalovaný vedie v osobitnej databáze a používa ich na vyhodnocovanie rizika v prípade, ak osoby v databáze uvedené požiadajú žalovaného o poskytnutie služby. Celkový počet osôb, o ktorých žalobca eviduje informácie tohto druhu predstavuje asi 20 000 v rámci celej Slovenskej republiky; takýmto osobám v prípade žiadosti žalobca služby v zásade neposkytuje. Je však možné a stáva sa, že žalovaný s odstupom času svoje stanovisko prehodnotí.

12. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 27 ods. 1 písm. a) - c) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, banka vykonáva obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe. Banka je povinná pri výkone svojej činnosti postupovať obozretné, najmä je povinná vykonávať obchody

a) spôsobom, ktorý zohľadňuje a zmierňuje riziká,

b) spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov a ktorý neohrozuje bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky alebo bezpečné fungovanie bankového systému porušením zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov,

c) za výhodných ekonomických a právnych podmienok pre banku a pre ich klientov pri nimi vykonávaných obchodoch na účet klienta a pri vynaložení odbornej starostlivosti; vynaloženie odbornej starostlivosti je banka povinná hodnoverne preukázať.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, banka je povinná v záujme zabránenia vzniku strát vrátane škôd v dôsledku nesprávneho výkonu svojich bankových činností dodržiavať postupy výkonu svojich bankových činností a zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia rizík. Banka je povinná upravovať systém riadenia rizík na základe pravidelného preverovania jeho účinnosti a primeranosti tak, aby zohľadňoval schopnosť banky vystaviť sa riziku a meniace sa ekonomické prostredie pre banku. Banka je povinná upraviť systém riadenia rizík a spôsob jeho aktualizácie vnútorným predpisom, v súlade s ktorým je banka povinná postupovať.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. antidiskriminačný zákon, dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

Podľa § 2a ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. antidiskriminačný zákon, priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Podľa § 2a ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. antidiskriminačný zákon, nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takýto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný odmietol osobu žalobcu akceptovať ako disponenta bankového účtu K.U. N. M., ktorej je žalobca členom a finančným hospodárom. Žalovaný zvažoval pri rozhodovaní o tom, či osobu žalobcu bude akceptovať, tri informácie: (i) prebiehajúce súdne konanie v trestnej veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica naposledy pod sp. zn. 5Tk/1/2018 (pôvodne sp. zn. 6T/154/2010), kde je žalobca obžalovaný z trestného činu úverového podvodu a zatiaľ neprávoplatne odsúdený, (ii) už zahladené odsúdenie žalobcu rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/243/2000 za trestný čin podvodu, a (iii) žiadosť odboru kriminálnej polície OR PZ SR Revúca v súvislosti s podozrivými prevodmi finančných prostriedkov vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu. Na tomto základe žalovaný osobu žalobcu vyhodnotil ako rizikóvu a ako disponenta bankového účtu ho neakceptoval. Ďalej bolo preukázané, že v podobnej pozícii ako žalobca bola aj svedkyňa M. Ž., ktorá požiadala o zriadenie vkladnej knižky, pričom ona na rozdiel od žalobcu je už aj právoplatne odsúdená, a žalovaný jej uzatvorenie vkladnej knižky umožnil za účelom sporenia pre deti. Aj v jej prípade bolo pracovníčkou pobočky kontaktované oddelenie operačné riziko a prevencia podvodov a len na základe dodatočných informácií o účele zriadenia vkladnej knižky prípad svedkyne bol žalovaným vyhodnotený tak, že v jej prípade služba zo strany žalovaného poskytnutá bude. Ďalej bolo preukázané, že v podobnej pozícii ako žalobca bol aj S. H. Y., ktorému žalovaný dňa 11.11.2019 umožnil uzatvoriť zmluvu o osobnom účte, pričom on na rozdiel od žalobcu (a zhodne ako svedkyňa M. Ž.) je už

aj právoplatne odsúdený za skutok úverového podvodu v štádiu pokusu vo vzťahu k žalovanému. Táto informácia však pozornosti žalovaného unikla a preto S.. H. Y. služba zo strany žalovaného poskytnutá bola. Pri ďalších osobách I. G. a K. K. žalovaný informáciami o ich trestnej činnosti nedisponuje a ani nemá možnosť disponovať, keďže nebol účastníkom trestných konaní vedených proti týmto osobám. U týchto osôb preto žalovaný ani nezvažoval, že by ich odmietol alebo neodmietol akceptovať, preto tieto osoby za referenčné osoby vo vzťahu k prípadu žalobcu považovať nemožno.

14. Antidiskriminačný zákon zakazuje rozdielne zaobchádzanie s rôznymi osobami v podobnom postavení či už formou priamej diskriminácie (konaním alebo opomenutím, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii) alebo formou nepriamej diskriminácie (znevýhodňovaním osoby v porovnaní s inou osobou postupom, ktorý sa navonok javí ako neutrálny). Rozdielne zaobchádzanie a nerovný prístup k osobám v rovnakom alebo podobnom postavení pritom nie je zakázané absolútne, čo vyplýva už zo samotného pojmového vymedzenia rovnakého zaobchádzania ako zásady (§ 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona), t.j. pravidla vyššieho stupňa všeobecnosti, ktoré pripúšťa výnimky odôvodnené dostatočne rozumným dôvodom. Pre účely zistenia, či došlo alebo nedošlo k diskriminácii sa preto používa test diskriminácie vychádzajúci z judikatúry ESLP, ktorý pozostáva z viacerých krokov: 1/ zistenie, či ide o porovnateľných jednotlivcov alebo skupinu osôb, 2/ zistenie, či je s nimi zaobchádzané odlišne na základe niektorého zo zakázaných dôvodov, 3/ zistenie, či odlišné zaobchádzanie spôsobilo dotknutej osobe ujmu (uložením povinnosti alebo odopretím práva), a 4/ zistenie, či je toto odlišné zaobchádzanie ospravedlňiteľné tým, že a/ sleduje legitímny záujem a b/ je primerané (nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl. ÚS 53/04 z 16.10.2007, sp. zn. II. ÚS 1609/08 z 30.04.2009, sp. zn. Pl. ÚS 4/07 z 01.12.2009, sp. zn. Pl. ÚS 49/10 z 28.01.2014, alebo sp. zn. Pl. ÚS 31/13 z 10.07.2014, rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci D. H. proti Českej republike z 13.11.2007 č. 57325/00 § 175; rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci Carson proti Spojenému kráľovstvu z 16.03.2010 č. 42184/05 § 61; Wagnerová E. a kol., Listina základných práv a svobod, Komentár, Praha Wolters Kluwer ČR 2012, s. 101; Kmec J., Kosář D., Kratochvíl J., Bobek M., Evropská úmluva o ľudských právach, Komentár, Praha C.H.Beck 2012, s. 1214). Z judikatúry ESLP k zákazu diskriminácie tiež plynie, že ospravedlňiteľnosť odlišného zaobchádzania sa odvíja aj od dôvodu tohoto odlišného zaobchádzania. Pre odlišné zaobchádzanie z dôvodu rasy či etnického pôvodu, pohlavia, sexuálnej orientácie, národnosti či pôvodu dieťaťa sú potrebné veľmi pádne dôvody jeho ospravedlnenia (napr. rozsudok vo veci Ponomaryov a ďalší proti Bulharsku z 21.06.2011 č. 5335/05 ku kritériu národnosti; rozsudok veľkého senátu vo veci D. H. proti Českej republike § 176 ku kritériu rasy; či rozsudok vo veci Ünal Tekeli proti Turecku z 16.11.2004 č. 29865/96 § 53 ku kritériu pohlavia), zatiaľ čo pri ostatných dôvodoch odlišného zaobchádzania je prieskum zo strany ESLP menej intenzívny. Možno tak rozlíšiť aj piaty krok testu priamej diskriminácie, v ktorom hrá úlohu aj miera závažnosti dôvodu pre odlišné zaobchádzanie, od ktorej sa následne odvíja aj intenzita prieskumu zo strany súdu. Všeobecným predpokladom porušenia zásady rovnakého zaobchádzania teda je rozdielne zaobchádzanie s rôznymi subjektami, ktoré sa nachádzajú v rovnakej alebo podobnej situácii, bez toho, aby existovali objektívne a rozumné dôvody pre odlišný prístup, pokiaľ odlišné zaobchádzanie nesleduje legitímny cieľ, alebo ak nie sú použité prostriedky primerané sledovanému cieľu. O diskrimináciu teda nejde v prípade akéhokoľvek odlišného zaobchádzania, ale len vtedy, ak toto odlišné zaobchádzanie nie je racionálne odôvodnené.

15. Ad 1/ (zistenie, či ide o porovnateľných jednotlivcov alebo skupinu osôb), ad 2/ (zistenie, či je s nimi zaobchádzané odlišne na základe niektorého zo zakázaných dôvodov) a ad 3/ (zistenie, či odlišné zaobchádzanie spôsobilo dotknutej osobe ujmu (uložením povinnosti alebo odopretím práva)): Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že tým kritériom, ktoré žalovaný použil pri rozhodnutí o neposkytnutí svojej služby žalobcovi bolo tzv. iné postavenie žalobcu spočívajúce v tom, že žalobca bol či už právoplatne alebo neprávoplatne odsúdený za trestný čin (pričom jedno z odsúdení už bolo aj zahladené), resp. že žalobca prichádza do úvahy ako podozrivý z možného spáchania trestnej činnosti. Žalobca, svedkyňa M. Ž. a S.. H. Y. sú resp. boli navzájom v rovnakom postavení spočívajúcom v tom, že ako osoby trestne stíhané za úverové podvody, o čom žalovaný mal resp. v prípade S.. H. Y. mohol mať vedomosť, požiadali žalovaného o poskytnutie jeho služieb. Ich prípady sa navzájom odlišujú právne nevýznamne len v detailoch spočívajúcich v druhu požadovanej služby (žalobca mal záujem stať sa disponentom bankového účtu inej osoby a mal tiež i keď len predstieraný záujem o zriadenie vkladnej knižky, svedkyňa M. Ž. požiadala o zriadenie vkladnej knižky a S.. H. Y. požiadala o uzatvorenie zmluvy o osobnom účte), v rozdielom procesnom štádiu trestného stíhania (u žalobcu jedno zahladené právoplatné odsúdenie, jedno odsúdenie neprávoplatné a jedno možné podozrenie ďalej nevyšetrované, u svedkyne M. Ž. a S.. H. Y. právoplatné nezahladené odsúdenie) a napokon aj v tom, že konaním žalobcu nemal byť poškodený priamo žalovaný, ale ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s., čo však nie je

rozhodujúce, keďže takto postupuje žalovaný aj v prípade iných osôb, ak takouto informáciou disponuje. Na základe postupu žalovaného potom v prípade žalobcu došlo k tomu, že žalovaný odoprel žalobcovi zriadenie práva disponovať s účtom K. N. M. (a tiež zriadenie vkladnej knižky).

16.Ad 4/ (zistenie, či je toto odlišné zaobchádzanie ospravedlniteľné tým, že a/ sleduje legitímny záujem a b/ je primerané): Podnikanie na bankovom trhu podlieha dôslednej regulácii viacerými právnymi predpismi, banka pri svojej činnosti musí dodržiavať nielen ustanovenia zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ale aj ďalšie pravidlá napr. podľa zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti. Právnymi predpismi nielen všeobecnej povahy (§ 415 Občianskeho zákonníka) tak sú banke stanovené pomerne striktné pravidlá, ktoré každá banka musí rešpektovať a dodržiavať. V tomto smere z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný má vytvorené osobitné interné pravidlá, ktoré platia rovnako pre všetkých klientov, a na základe ktorých žalovaný zaznamenáva všetky informácie, ktoré získa z trestných konaní, ktorých sa zúčastňuje ako poškodená osoba, alebo kde vystupujú ako poškodené osoby iné banky a žalovanému sa takáto informácia dostane do dispozície. Takto získané informácie žalovaný vedie v osobitnej databáze a používa ich na vyhodnocovanie rizika v prípade, ak osoby v databáze uvedené požiadajú žalovaného o poskytnutie služby; takýmto osobám v prípade žiadosti žalobcu služby v zásade neposkytuje, pričom toto svoje stanovisko môže na základe ďalších informácií prehodnotiť. Takýto postup žalovaného má oporu okrem § 415 Občianskeho zákonníka aj v § 27 ods. 1 písm. a) - c) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého je žalovaný pri výkone svojej činnosti povinný postupovať obozretne, zohľadňovať a zmierňovať riziká, nepoškodzovať záujmy vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov, neohrozovať bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky s vynaložením odbornej starostlivosti. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách je žalovaný povinný v záujme zabránenia vzniku strát vrátane škôd v dôsledku nesprávneho výkonu svojich bankových činností dodržiavať postupy výkonu svojich bankových činností a zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia rizík vnútorným predpisom (ku ktorému patria aj zmienené interné pravidlá žalovaného), tento systém je povinný tiež upravovať na základe pravidelného preverovania jeho účinnosti a primeranosti tak, aby zohľadňoval jeho schopnosť vystaviť sa riziku a meniace sa ekonomické prostredie. Pri tejto svojej činnosti je žalovaný oprávnený využívať aj údaje od inej banky, údaje z registra bankových úverov a záruk, údaje z registra klientov a údaje zo spoločného registra bankových informácií (§ 91 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z.), pričom tieto údaje si banky môžu poskytovať navzájom aj bez súhlasu svojich klientov (§ 92 ods. 7 a § 92a ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z.). Žalovaný je tiež povinný ohlasovať neobvyklé obchodné operácie podľa zákona č. 297/2008 Z. z., pričom na tento účel podľa § 19 uvedeného zákona môže tiež zisťovať, získavať, zaznamenávať, uchovávať, využívať a inak spracúvať osobné údaje a iné údaje. Na účely zisťovania, preverenia a kontroly identifikácie klientov, na účely uzatvárania a vykonávania obchodov medzi bankou a klientom a na plnenie úloh a povinností banky podľa zákona č. 483/2001 Z. z. alebo osobitných predpisov je banka aj bez súhlasu dotknutých osôb oprávnená zisťovať, získavať, zaznamenávať, uchovávať, využívať a inak spracúvať osobné údaje a iné údaje (§ 93a ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z.) a napokon aj podľa § 93a ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je žalovaný oprávnený spracovávať osobné údaje klientov a iných dotknutých osôb na účely posúdenia rizík spojených so zamýšľaným obchodom medzi klientom a bankou. Pojem „posudzovanie rizika“ je otvoreným pojmom, nikde nie sú definované informácie a skutočnosti, ktoré v rámci plnenia tejto svojej povinnosti banka musí alebo môže zohľadňovať. Objem a druh skutočností a informácií naplňajúcich obsah tohto pojmu sa pritom v čase môže aj meniť napr. zmenou ekonomických alebo právnych podmienok. Okrem informácií poskytnutých klientom nie je nijako vylúčené aj zohľadňovanie potrebných informácií pochádzajúcich z vlastnej prevádzkovej alebo dodatočnej investigatívnej činnosti banky. Ak má banka plniť túto svoju povinnosť posudzovať riziká budúceho obchodu dostatočne efektívne, nutne teda musí viesť aj vlastnú databázu posudzovaných informácií. Medzi informácie podstatné pre zváženie rizika budúceho obchodu možno bezpochyby zahrnúť aj údaje o tom, či určitá osoba, ktorá má záujem využívať služby banky je podozrivá, obvinená, obžalovaná alebo odsúdená z trestnej činnosti súvisiacej s využívaním bankových produktov, typicky pôjde spravidla o trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti (§ 233 a § 234 Trestného zákona), podielníctva (§ 231 a § 232 Trestného zákona) a najmä úverového podvodu (§ 222 Trestného zákona). Takéto osoby možno považovať z pohľadu budúceho užívania bankových služieb za osoby rizikové. S pojmom rizikovej osoby bežne pracuje aj judikatúra všeobecných súdov. V tomto smere možno poukázať na prípad riešený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/25/2018 z 27.08.2019, kde došlo k spôsobeniu škody jedným z dvoch spoludisponentov bankového účtu, ktorý sfaľšoval podpis druhého spoludisponenta pri výbere prostriedkov z účtu, pričom práve výber rizikovej osoby za spoludisponenta účtu bol posúdený ako dôvod spoluzavinenia majiteľa účtu na vzniku škody porušením prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka resp. podľa § 382 a § 384 Obchodného zákonníka. Žalovaný teda postupuje správne, ak pri rozhodovaní o

akceptovaní alebo neakceptovaní žiadosti určitej osoby o poskytnutie svojich služieb, berie do úvahy aj žalovanému už z minulosti známe alebo dodatočne zistené informácie o trestnej minulosti svojich budúcich klientov. Takýto postup žalovaného s ohľadom na jeho vyššie vymedzené práva a povinnosti možno považovať za legitímny, primeraný a dostatočne racionálne odôvodnený.

17.Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rozhodnutie žalovaného o tom, že svoje služby žalovanému neposkytne a svedkyni M. Ž. a S.. H. Y. svoje služby poskytne, bolo výsledkom rozhodovacieho procesu žalovaného pri posudzovaní rizika budúceho obchodu, pričom žalovaný postupoval podľa vlastných interných a podľa vyššie uvedených zákonných pravidiel. V tomto procese riziko budúceho obchodu v prípade žalobcu bolo vyhodnotené žalovaným v takej miere, že vylučuje poskytnutie služby zo strany žalovaného, a to okrem iného aj preto, lebo žalobca neposkytol žalovanému dodatočné informácie, ktoré by žalovaný mohol zväžiť ako existujúce riziko zmierňujúce alebo vylučujúce. V prípade svedkyne M. Ž. naopak bolo preukázané, že rozhodnutie žalovaného o tom, že v jej prípade požadovaná služba poskytnutá bude, bolo motivované dodatočne poskytnutou informáciou o účele zriaďovanej vkladnej knižky (sporenie pre maloleté deti), bola by však žalovaným naďalej sledovaná a v prípade neobvyklých operácií by jej žalovaný poskytnutú službu zrušil. Rozhodnutie žalovaného poskytnúť svoje služby svedkyni M. Ž. bolo však opäť len výsledkom procesu posudzovania rizika, ktoré v jej prípade viedlo žalovaného k záveru o možnosti žiadanej služby poskytnúť. V prípade S.. H. Y. ako výsledok rovnakého procesu hodnotenia rizika bola služba žalovaným poskytnutá len preto, že informácia o jeho odsúdení unikla pozornosti oddelenia operačné riziko a prevencia podvodov žalovaného. Došlo tak k chybe v zásade inak sofistikovaného systému žalovaného, z čoho by prípadne mohla vzniknúť škoda len samotnému žalovanému. Zvažovanie rizika budúceho obchodu žalovaným je výkonom práva a plnením povinností žalovaného, v rámci tohto procesu žalovaný ako banka má možnosť sa rozhodnúť, či do obchodného vzťahu s klientom vstúpi alebo nie, pričom toto právo žalovaného na rozhodnutie nie je ničím obmedzené. Podstatné pre rozhodnutie vo veci je, že základom konania žalovaného nebolo svojvoľné alebo bezdôvodné rozhodnutie s cieľom vylúčiť určitú skupinu osôb alebo práve osobu žalobcu z možnosti využívania služieb žalovaného len preto, aby žalovaný spôsobil ujmu alebo diskrimináciu. Zisteným základom tohto konania žalovaného bolo zvažovanie vlastného obchodného rizika, ktoré je výkonom práva a plnením zákonných povinností žalovaného, a je tak vylúčené, aby mohlo byť zároveň považované za protiprávne (diskriminačné) konanie, keďže žalovaný nepoužil ako dôvod rozdielného zaobchádzania osobitne chránený dôvod (rasa, etnický pôvod, pohlavie, sexuálna orientácia, národnosť) a nedopustil sa rozdielného zaobchádzania, ktoré by malo charakter zakázanej priamej alebo nepriamej diskriminácie, pričom postup žalovaného nie je zjavne svojvoľný alebo bezdôvodný, ale je racionálne odôvodnený legitímnym cieľom.

18.Postup žalovaného nediskvalifikuje ani to, že o žalobcovi vzal do úvahy aj informácie o odsúdení rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/243/2000 z 22.01.2001, ktoré už je zahladené a podľa § 93 ods. 1 Trestného zákona sa na žalobcu hľadí akoby nebol odsúdený, a rovnako ani to, že o žalobcovi vzal do úvahy aj informácie o možnom podozrení zo spáchania trestného činu podvodu, ktoré ďalej nebolo vyšetrované, a o zatiaľ neprávoplatnom odsúdení rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Tk/1/2018, kde sa podľa § 2 ods. 4 Trestného poriadku považuje žalobca za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Princíp prezumpcie neviny je špecializovanou odvetovou hodnotou trestného práva rovnako ako inštitút zahľadania odsúdenia. V oblasti práva súkromného však tieto hodnoty a pravidlá práva trestného zásadný význam nemajú, pokiaľ to osobitný zákon výslovne neupraví inak (napr. § 13 a § 14 zákona č. 473/2005 Z. z. o súkromnej bezpečnosti). Ako príklad môže slúžiť § 469 Občianskeho zákonníka (dedičská nespôsobilosť), podľa ktorého nededí ten, kto sa dopustil úmyselného trestného činu proti poručiteľovi, jeho manželovi, deťom alebo rodičom. Podľa konštantnej judikatúry (uznesenie Městského soudu v Prahe sp. zn. 24Co/315/97 z 30.12.1997) a literatúry (Švestka J., Spáčil J., Škárová M., Hulmák M. a kol., Občanský zákoník I-II, 2. vydání, Praha 2009 s. 1409-1412), dedičská nespôsobilosť podľa tohto ustanovenia nastáva aj v prípade, že trestný čin nebol dokonaný, ak boli naplnené znaky prípravy alebo pokusu trestného činu. Pre záver o dedičskej nespôsobilosti nie je rozhodujúce, či páchatel bol za úmyselný trestný čin odsúdený alebo nie, či zanikla trestnosť činu, alebo či zanikla možnosť trestného postihu v dôsledku smrti páchatela, premlčania, amnestie, udelenia milosti, a teda ani to, že prípadné odsúdenie už bolo zahladené.

19.Z dôvodov zhora uvedených preto súd podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Ostatné navrhnuté dôkazy (výsluch svedkov F. S. K., F. G. D., S. J. K., X. H. a V. H.) už súd nevykonával, pretože smerovali k preukázaniu výšky nároku žalobcu, ktorého základ nebol dôvodný.

20.Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, o nároku na náhradu trov konania preto súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu

vo veci tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).